TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

Dnro 7433/93/21

16.9.2021

Eduskunta
Talousvaliokunta

TaV@eduskunta.fi

Tietosuojavaltuutetun lausunto

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt tietosuojavaltuutetun kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laeiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja eräistä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottoon liittyvistä määräaikaisista toimenpiteistä (HE 116/2021 vp).

Kiitän mahdollisuudesta lausua asiassa.

Aluksi totean, että esitysluonnoksessa on varsin ansiokkaasti arvioitu henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn vaikutus hankkeeseen.

Esitän hallituksen esityksestä seuraavat huomiot.

Hallituksen esityksen mukaan sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönoton valmistelujen yhteydessä on ilmennyt tarve säätää erillisestä viiden kuukauden pituisesta käyttöönottojaksosta. Käyttöönottojakso rauhoitettaisiin palvelujen käyttäjien rekisteröitymisiltä. Kiinnitän edelleen huomiota siihen, että henkilötietojen käsittelyyn liittyvien rekisteröityjen oikeuksien toteuttamisen osalta ei ole mahdollista päättää tällaisesta rauhoitusjaksosta. Yleisen tietosuoja-asetuksen 12 artiklan 3 kohdan mukaisesti rekisterinpitäjän on toimitettava rekisteröidylle tiedot toimenpiteistä, joihin on ryhdytty 15–22 artiklan nojalla tehdyn pyynnön johdosta ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta.

Keskeisin huomioni koskee kuitenkin Fingrid Oy:n roolia ehdotetussa hankkeessa. Hallituksen esityksen mukaan *jakeluverkonhaltijat ja vähittäismyyjät toimivat näissä tilanteissa itsenäisinä henkilörekisterin pitäjinä*.[1] Esityksen sivulla 21 on kuitenkin todettu, että *velvollisuuden ei ole tarkoitus estää vähittäismyyjiä ja jakeluverkonhaltijoita halutessaan pitämästä myös omia asiakas-, mittaustieto- ja muita vastaavia rekistereitään*. Hallituksen esityksessä ei käy kuitenkaan selkeästi ilmi, mikä on järjestelmävastaava kantaverkonhaltija Fingrid Oyj:n rooli henkilötietojen käsittelyssä, rekisterinpitäjä, henkilötietojen käsittelijä vai yhteisrekisterinpitäjä. Kyse on henkilötietojen suojaa koskevan sääntelyn kannalta erittäin keskeisestä seikasta. Vastuu henkilötietojen käsittelystä on aina rekisterinpitäjällä. Vastuun kohdentaminen oikeaan tahoon edellyttää edellä mainittua roolin selkeyttämistä.

[1] Terminologian osalta voidaan todeta, että yleisessä tietosuoja-asetuksessa on käytetty termiä ”rekisterinpitäjä” (ei siis ”henkilörekisterin pitäjä”).